

Redactieadres: Bauke Planjer
Pauwenlaan 19 - Den Haag

NATZWEILER BERICHTEN

'Natzweiler Berichten'

is het mededelingenblad van de

'Stichting Vriendenkring van Oud-Natzweilers'.

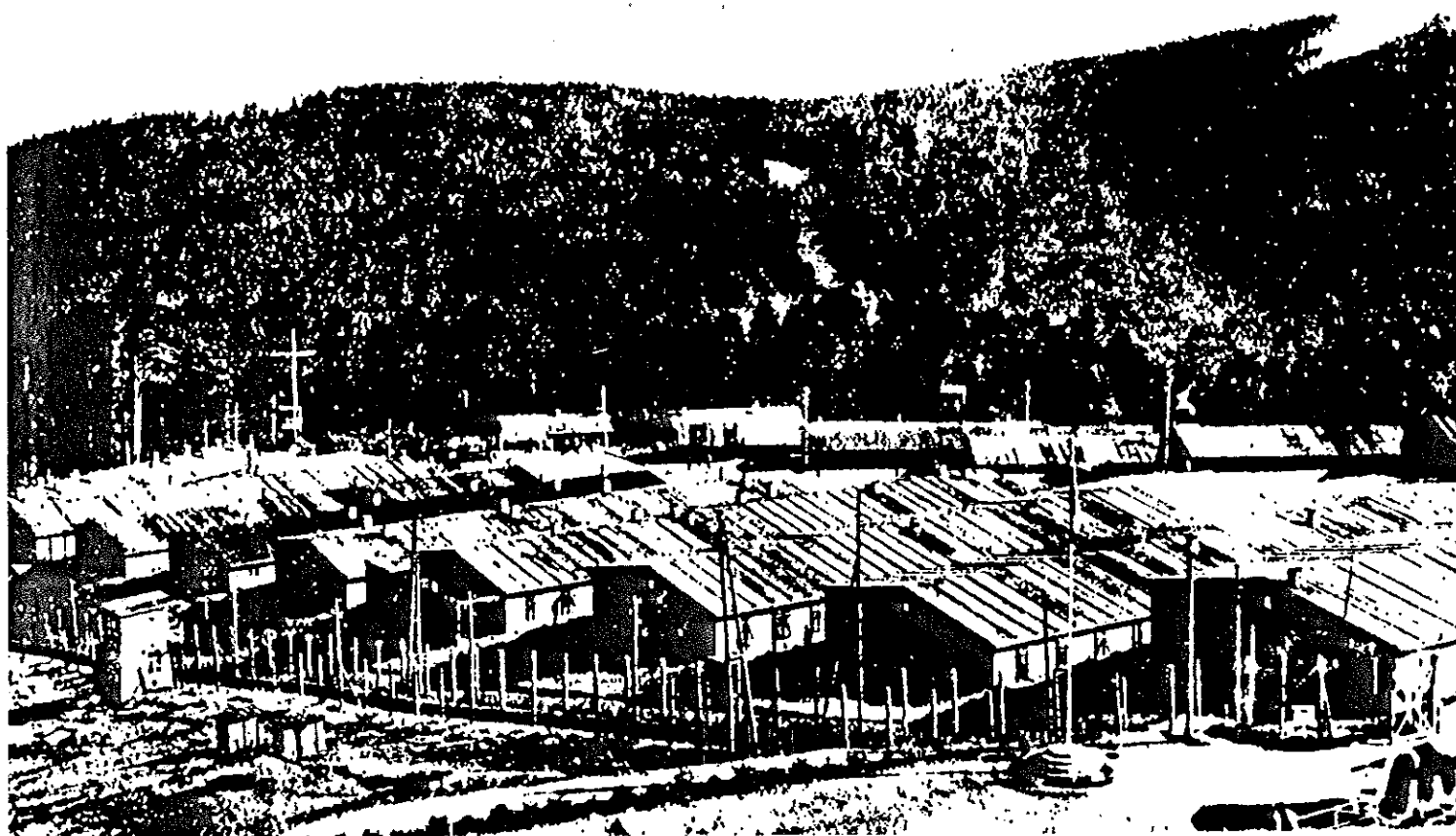
De beschikbare hoeveelheid materiaal

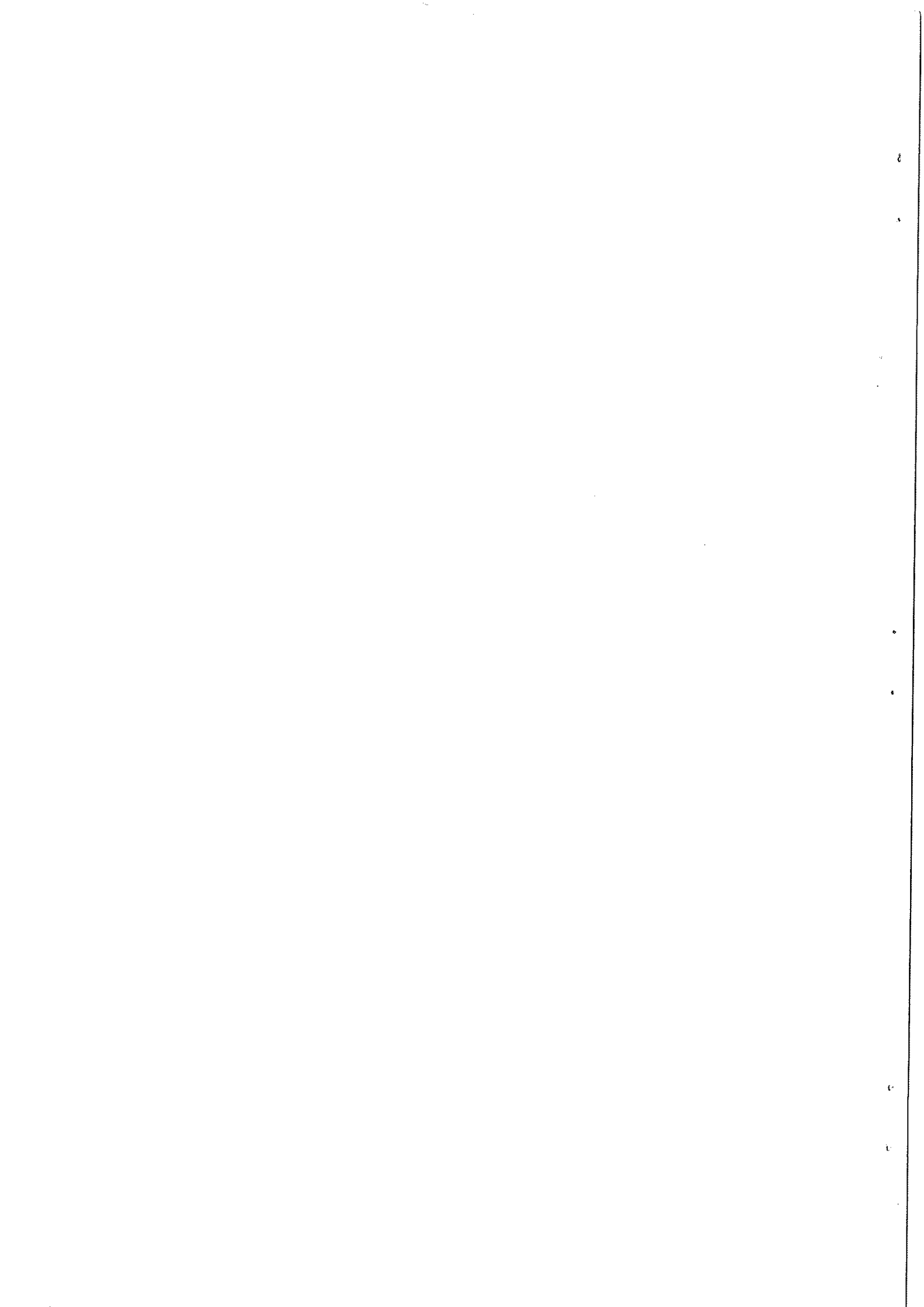
bepaalt de periodiciteit van verschijnen,

zomede de omvang van dit blad.

dwang bracht ons samen

vrij tezaam gebleven

October 1987

24e jaargang no.3

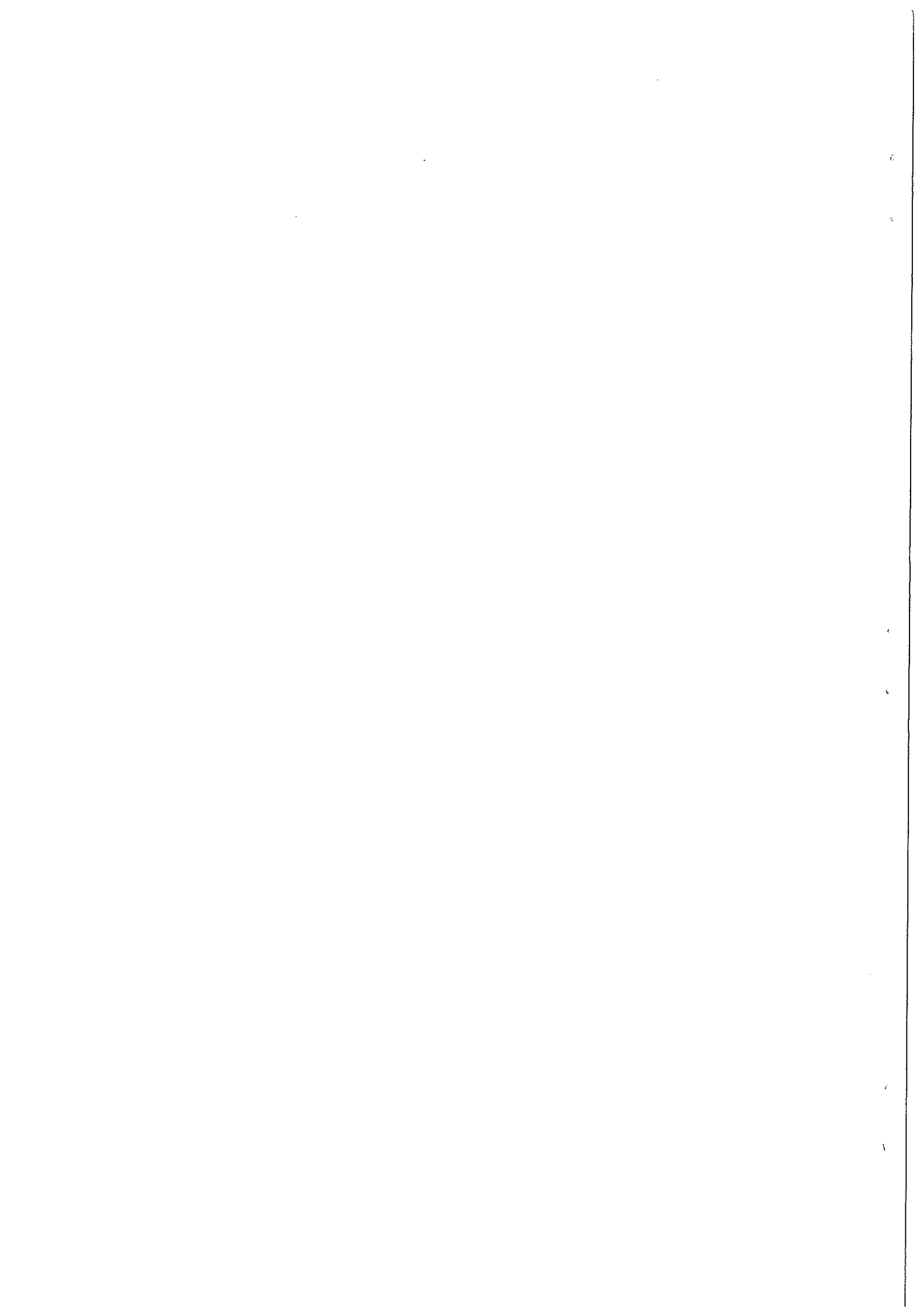
STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS

- o -

JAARVERSLAG

1986-1987

- o -

STICHTING VRIENDENKRING VAN OUD-NATZWEILERS

JAARVERSLAG 1986-1987

1. De Stichting.
 - 1.1. Bestuur
 - 1.2. Jaarlijkse Samenkomst
 - 1.3. Praatdag
 - 1.4. Tocht naar Natzweiler
 - 1.5. Financiën
 - 1.6. Natzweiler Berichten
2. Behartiging sociale belangen.
3. Contacten met diverse organisaties en instanties.
 - 3.1. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
 - 3.2. Raad van Overleg - Stichting 1940-1945
 - 3.3. Stichting 1940-1945
 - 3.4. Buitengewone Pensioenraad
 - 3.5. Oorlogsgraven Stichting
 - 3.6. Stichting ICODO
 - 3.7. Medische begeleiding
 - 3.8. Overige contacten
4. Internationale betrekkingen:
5. In Memoriam.

1. De Stichting.

1.1. Bestuur.

Tijdens de Jaarvergadering op 10 oktober 1986 werd officieel het uittreden bekend gemaakt van Ir.F.W.Santman uit de bestuursfunctie die hij vele jaren lang heeft bekleed. Ook zijn vertegenwoordigende taak in de Raad van Overleg van de Stichting 1940-1945 en zijn vice-voorzitterschap van het bestuur van het ICODO kwamen daarmee tot een eind. Bij die gelegenheid werd door de voorzitter nog eens onze hartgrondige waardering uitgesproken voor de vaak onderschatte bijdrage die Frits al die jaren heeft geleverd aan het belang en het welzijn van de Oud-Natzweilers en hun lotgenoten.

In de vacature werd voorzien door de toetreding van W.H.Hartman (Wim) tot het bestuur, waarmee dan tevens onze vertegenwoordiging in de Raad van Overleg werd aangevuld.

Op het moment van de Jaarvergadering 1986 werd onze penningmeester Cor Brouwer in het AZL geopereerd. Het zou hem maanden lang uitschakelen en bijgevolg de vervulling van zijn diverse functies en activiteiten onmogelijk maken. Dat hij sindsdien weer geheel is opgeknapt en weer geheel terug in actie is, stemt ons tot grote voldoening. en dankbaarheid.

Bestuursvergaderingen werden gehouden op resp. 25 november 1986, en 5 februari, 21 mei en 22 september 1987.

1.2. Jaarlijkse samenkomst.

Daar kwamen zij weer, vrijdag 10 oktober 1987, de Oud-Natzweilers veelal vergezeld van hun levenspartners, binnendruppelen in de daarvoor gereserveerde zaal van het Nederlands Congresgebouw in Den Haag.

Uit alle delen van ons land, uit België, uit Frankrijk. Koffie plus zoetheid nuttigen. Dan de kranslegging, ditmaal gedaan door Martin van Beek en Piet Schipper, bij het gedenkteken aan de muur van het "Oranjehotel".

De lunch; de Jaarvergadering.

En toen, - om het met de woorden van Wim Hartman te zeggen, die hij bezigde in het in "Natzweiler Berichten" geplaatste verslag van deze bijeenkomst - en toen: "HET HOOGTEPUNT VAN DE DAG":

De komst van HM Koningin Beatrix en ZKH Prins Claus.

Een hartverwarmend informeel "samen-zijn".

Om nogmaals Wim Hartman te citeren: "Een waarlijk groot succes voor onze charmante Koningin, die als waren het allemaal oude

vrienden en vriendinnen, haar ronde maakte langs alle tafels en de tijd nam voor een soms persoonlijk gesprek. Degene die vooral de tijd nam, was Prins Claus, die bij iedere groep een stoel pakte en rustig en uitgebreid ging zitten praten".

Tijdens het samenzijn een rondgang van drankjes en hapjes, een royale geste van het Haagse Gemeentebestuur.

Tenslotte het wel zeer feestelijk klaargemaakte en opgediende diner.

Een in ieder opzicht geslaagde dag.

1.3. Praatdag.

a. Voor de mannen: Trefpunt was het vertrouwde hotel-restaurant Darthuizen in Soest. Als immer weer goed voorbereid door Jan Schutrup en, daar hij die dag zelf niet aanwezig kon zijn, op de dag zelf het "toezien oog" van Wim Hartman. Even als bij de voorgaande Praatdagen steeds komende en gaande man. Het totaal bar gezellig, voortreffelijk contact.

b. Voor de vrouwen: Henny Ritter-Reilingh organiseerde wederom deze dag. Het geheel weer in de puntjes geregeld. Dit maal als gast aanwezig mevrouw Hanny Ritmeester-Meyler, die in 1985 een aantal "Natzweiler-vrouwen" heeft geïnterviewd voor een TV-uitzending. Van deze TV-uitzending was een videoband aanwezig, die werd bekeken en waarover - waarderend - van gedachten werd gewisseld. Een geanimeerd samenzijn, dat zeker stimuleerde tot voortzetting van zulke bijeenkomsten.

1.4. Tocht naar Natzweiler.

De traditionele tocht naar Natzweiler vond dit jaar plaats op 11-14 september. Er hadden zich 47 deelnemers opgegeven, iets minder dan verwacht was. Voor de ouder wordende Oud-Natzweilers lijkt deze tocht langzamerhand toch wat zwaarder te worden.

Als startpunt is dit jaar Eindhoven gekozen, wat voor de deelnemers uit het zuiden van het land wat gemakkelijker ligt.

Tijdens de aanwezigheid van de Nederlandse, Belgische, Luxemburgse en Franse Oud-Natzweilers is op het station van Rothau een gedenkplaat onthuld.

De organisatie was als voorheen weer in de bekwame handen van Cor Brouwer, en tijdens de treinreis van Herman Fontijn.

1.5. Financiën.

De financiën bleven dit jaar nog wel onder druk staan. Behalve de onder 1.6. vermelde bezuinigingen op "Natzweiler Berichten"

werd ook zo zuinig mogelijk met andere uitgaven omgesprongen. Het resultaat is in zoverre bevredigend dat onze Stichting het hoofd nog steeds boven water heeft - en hoopt te houden. Dank aan allen die mede tot dit resultaat hebben bijgedragen!

1.6. Natzweiler Berichten.

Er is nog steeds geen gebrek aan kopij voor ons Orgaan, maar helaas wel een toenemend gebrek aan financiële mogelijkheden. Daardoor zal het aantal nummers in het jaar 1987 met één worden beperkt tot 4. Het nadeel van een minder frequente verschijning is dat nóg minder alert op ontwikkelingen kan worden gereageerd dan voorheen.

Onder redactie van Bauke Planjer wordt niettemin getracht - en met succes, dachten wij - met ons Orgaan de onderlinge band onder de Oud-Natzweilers te versterken en te verdiepen en ons tevens adequaat te manifesteren naar buiten.

2. Behartiging sociale belangen.

Het aantal personen, die een beroep op ons doen voor hulp bij het aanvragen van een buitengewoon pensioen of enige andere uitkering krachtens de wetten voor oorlogsgetroffenen, is nog steeds dalende, sterk dalende.

Daar staat tegenover dat voor het merendeel, die een beroep op ons doen voor hulp, de verstrekking van een uitkering bevochten moet worden. Alle bewering van het tegendeel ten spijt, het is onmiskenbaar dat de toelatingscriteria scherper en scherper worden gehanteerd. In vele gevallen wordt de vaststelling "intensief verzet" niet gegeven, terwijl naar onze stellige overtuiging daarvan welzeker sprake is. Gevolg: geen hantering van de "omgekeerde bewijslast", maar "geneeskundig onderzoek" door een door de BPR daarvoor aangewezen medicus. Resultaat: veelal vaststelling van slechts 20-30% verzetsinvaliditeit.

En dan begint de lange weg: bezwaar, verzoek om herziening, bezwaar, Centrale Raad van Beroep.

In meer dan de helft van de gevallen wordt tenslotte toch het gewenste resultaat bereikt. Maar dan zijn er wel een paar jaar verstreken, jaren die voor de invalide verzetsman slopend zijn geweest.

Tegenover bovengenoemde "daling" van het aantal hulpverzoeken bij het aanvragen van enige uitkering staat de "Groeiende" behoefte aan de "hulp van alledag", de immateriele hulpverlening,

die hulp welke Dr. Paul Hugenholtz eens heeft omschreven als het "invoelend begrijpen", hulp die meestal bestaat uit "helpend luisteren en toespreken".

Ook nu willen wij weer stellen dat wij ons werk niet zouden kunnen doen zonder de hulp van de Stichting 1940-1945 en de Buitengewone Pensioenraad. Wel willen wij erbij aantekenen, dat óók die hulp soms bevochten moet worden. Toch onze dank voor de wel gegeven hulp.

3. Contacten met diverse instanties en organisaties.

3.1. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur.

Onze betrekkingen met het Ministerie van WVC, in het bijzonder de Directie Verzetsdeelnemers en Vervolgden, hebben dit stichtingsjaar vooral in het teken gestaan van alle commotie rondom het optreden van de "Commissie voor de vereenvoudiging en coördinatie van de wetten voor oorlogsgetroffenen", hier verder te noemen de "Commissie van Dijke".

Woensdag 18 februari 1987 had Uw voorzitter, dan echter mede als bestuurslid van de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945, optredende als delegatieleider, immers vergezeld van twee andere bestuursleden van deze Stichting, Mr. P. Coumou en C. Vogelaar, een gesprek met de Minister van WVC, Mr. Drs. L. C. Brinkman, in aanwezigheid van Mr. H. Y. Kramer, Hoofd Directie Verzetsdeelnemers en Vervolgden.

Met betrekking tot de mogelijk uit te brengen adviezen in het eindrapport van de Commissie van Dijke, werd onzerzijds gesteld:

1e. Handhaving van de huidige Wet Buitengewoon Pensioen 1940-45, behoudens dan een verbetering van de positie van de weduwen.

2e. In ieder geval geen verschil in positie van de Buitengewoon pensioengerechtigden en die van nieuwe aanvragers, in het bijzonder de boven 65-jarigen.

3e. Geen sluiting van de wet, zolang er nog potentiële gerechtigden zijn.

4e. Géén aanscherping, wel verduidelijking van de verzetscriteria.

5e. Handhaving van de gelijkstelling op grond van de anti-hardheidsbepaling voor de 2e generatie.

De Minister van WVC reageerde hierop in die zin dat hij op zich zelf niet veel behoefte had aan wetswijziging. De vele klachten over lange procedures vond hij wel een belangrijk punt. Stroomlijning zou daarom noodzakelijk kunnen zijn. Verder verzekerde hij

dat achter de instelling van de Commissie van Dijke geen financiële bedoelingen zaten.

Het waren geruststellende woorden. Maar vertrokken wij daarom "gerustgesteld"? Geenszins!

En hoe terecht wij maar weinig "gerustgesteld" waren, bleek al spoedig.

Begin maart 1987 verschenen in enige gezaghebbende grote dagbladen alarmerende berichten over een rapport "Literatuur-onderzoek: Medische causaliteit bij oorlogsgetroffenen 1940-1945", dat werd samengesteld door twee aan de Erasmus Universiteit + Instituut Psychiatrie - verbonden psychiaters, Prof. Dr. W. J. Schudel en Dr. L. Pepplinkhuizen. Op grond van de door hen verrichte "Literatuur-studie" kwamen zij tot de ontkenning dat er thans nog fysieke en/of psychische klachten kunnen optreden ontleend aan het in de oorlog meegemaakte. Deswege zou het begrip "omgekeerde bewijslast" uit de wetten voor oorlogsgetroffenen dienen te verdwijnen. Verder werden uitkeringen voor leden van de "2e generatie" ongewenst geacht. Het onderzoek werd door hen verricht op verzoek van de Commissie van Dijke.

Het was direct duidelijk dat indien de standpunten vastgelegd in die "Literatuur-studie" zouden worden overgenomen door de Commissie van Dijke, er in feite een einde zou komen aan de mogelijkheid om een uitkering aan te vragen op grond van de gevolgen van het in de oorlogsjaren meegemaakte.

Het is evenzeer duidelijk dat er dan ook een storm van protest opstak ten aanzien van deze "Literatuur-studie". Afgezien van het feit dat de wetenschappelijke waarde van dit onderzoek in twijfel werd getrokken door de werkelijk deskundigen op dit gebied, (een aantal van hen noemde dit onderzoek zelfs " knullig"), onze afkeer tegen deze studie wordt vooral gevoed door het feit dat het een schandelijke ontkenning is van het vaak onvoorstelbaar geschonden zijn als gevolg van de buitengewoon zware en langdurige spanningen waaraan werd blootgesteld tijdens de deelname aan het verzet, het worden vervolgd, het tijdenlang, soms jarenlang verblijf in concentratiekampen, daaronder beestachtige vernietigingskampen.

Protesten dus alom. Zoals reeds vermeld in de dagblad- en opiniepers, waar in de gezaghebbende bladen deskundigen deze studie genadeloos onder het mes namen. In radio-interviews. In lange televisie-uitzendingen.

Een vernietigend oordeel van het bestuur van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie. Een de onvolledigheid van deze studie duidelijk aantonende analyse, vastgelegd in een rapport, opgesteld door W.S.de Loos, internist, Hoofd van de Afdeling Oorlogs- en Geweldsslachtoffers van het Academisch Ziekenhuis te Leiden. Zaterdag 9 mei 1987 een door het ICODO georganiseerde conferentie waaraan 54 medici deelnamen: psychiaters, psychologen, neurologen, internisten. Een groot aantal van hen hoogleraren, daarbij van internationale befaamdheid. In hun gemeenschappelijk gepubliceerde bundel van de op deze conferentie gehouden beschouwingen hebben zij geen stuk heel gelaten van deze "Literatuurstudie" van Schudel en Pepplinkhuizen.

Ook van de zijde van het verzet werd tegen deze verwerpelijke "Literatuurstudie" protest aangetekend. Het bestuur van de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945 richtte daarover een brief aan de Minister van WVC. Uit deze brief dit citaat:

"Wij achten de inhoud van het rapport van de Erasmus Universiteit in hoge mate bedreigend voor al degenen die op grond van de late gevolgen van hun geschonden zijn in de jaren 1940-1945 in de toekomst een beroep zouden willen doen op de wetten voor oorlogsgetroffenen en dan de mogelijkheid daartoe geblokkeerd zouden zien. Om al deze redenen achten wij het rapport van de Erasmus Universiteit verwerpelijk en deswege onaanvaardbaar."

In de bijeenkomst, gehouden op 27 april 1987, van de Raad van Overleg Stichting 1940-1945 werd door de leden van deze Raad erop aangedrongen dat het Dagelijks Bestuur van de Stichting 1940-1945 op grond van zijn praktijkervaring (42 jaar lang duizenden invalide verzetsmensen geholpen) aan de Minister van WVC een afkeurdend schrijven zou zenden; hetgeen gebeurde. Tevens werd in dit schrijven verwezen naar het eveneens afkeurend oordeel over de "Literatuurstudie" geveld door de medische adviseurs van de Stichting 1940-1945. Wij stelden hierboven reeds dat wij ondanks de aardige woorden van de Minister geenszins gerustgesteld waren t.a.v. de activiteiten van de Commissie van Dijke. Niet zonder reden: Per schrijven dd. 16 april 1987 kregen wij van de Stichting 1940-1945 toegezonden de in "tripartite overleg" opgestelde "Notitie betreffende de verzetscriteria van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945"

In deze notitie zijn neergelegd de uitkomsten van het tripartite overleg tussen het Ministerie van WVC, de Buitengewone Pensioenraad en de Stichting 1040-1945.

Een al even verwerpelijke notitie als de bovengenoemde "Literatuur-studie". Om slechts de meest verwerpelijke punten uit deze notitie te noemen:

1e. Als toekomstige doelgroep die tot de wet buitengewoon pensioen 1940-1945 zal worden toegelaten, is gekozen voor "Alleen degenen die langdurig en intensief aan het verzet hebben deelgenomen". "Incidenteel verzet" en "beperkte verzetsdaden" dienen van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 te worden buitengesloten.

2e. Degenen die binnen Europa als gijzelaar vrijheidsberoving hebben ondergaan, degenen die binnen Europa in verband met het verzet vrijheidsberoving hebben ondergaan en degenen die binnen Europa in verband met het verzet van derden lichamelijk letsel hebben bekomen, dan wel het leven hebben verloren, niet langer meer in het gelijkstellingsbesluit op te nemen.

3e. Het opnemen van een hardheidsbepaling in de wet kan achterwege blijven.

Door ons werd in de bijeenkomst van 22 april 1987 van de Raad van Overleg-Stichting 1940-1945 gesteld:

1e. Dat het gehele "Voorstel tripartite overleg inzake verzetscriteria" voor ons onaanvaardbaar is.

2e. Dat voor ons het enige aanvaardbare verzetscriterium is:

a. De traceerbare deelname aan het verzet;

b. De door het geneeskundig onderzoek vastgestelde causaliteit: deelname aan het verzet-daardoor ontstane invaliditeit.

In genoemde bijeenkomst van 22 april/1987 van de Raad van Overleg Stichting 1940-1945 kwam mede aan de orde de inmiddels bekend geworden cijfers in het IVA-rapport (IVA = Instituut voor Sociaal-wetenschappelijk Onderzoek, Universiteit Brabant) terzake van het nog maximaal te verwachten aantal aanmeldingen voor een buitengewoon pensioen. Vastgesteld werd dat, gelet op de tabellen, lopende vanaf 1989, het getalsmatig vreemd is om voor zo'n kleine groep aanvragers de wet nog te wijzigen. Gezien het gestelde betreffende de IVA-cijfers werd het niet opportuun geacht, nader in te gaan op de voorstellen van het tripartite overleg inzake de verzetscriteria. Het voorstel zou deswege, als onaanvaardbaar, worden geseponeerd.

Toch leek het Uw voorzitter goed om een aantal "critische opmer-

kingen" te maken bij het "Voorstel tripartite overleg inzake verzetscriteria". Hij deed dit in een nota die als titel draagt: "Voorstel tripartite overleg inzake verzetscriteria ondermaats". Deze nota zond hij toe aan alle leden en plaatsvervangende leden van de Raad van Overleg, zomede aan de daarvoor in aanmerking komende bestuursleden en functionarissen van de Stichting 1940-45. Verder werd deze nota ter kennis gebracht van het bestuur van de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945, dat daarop deze nota tot de zijne maakte.

Daarna werd, namens de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945, deze nota gezonden aan de Vaste Kamercommissie voor WVC.

De commotie rondom de Commissie van Dijke bleef voortduren. Eveneens in de periode maart/april 1987 verschenen in de gezaghebbende dagbladen onrustverwekkende berichten betreffende de inhoud van het concept-eindrapport van de Commissie van Dijke; berichten die waren ontleend aan voorstellen staande in een ambtelijk ontwerp voor dit concept-eindrapport. Verontrustend waren die voorstellen zeker. Zij behelsden:

- 1e. Sluiting van de wetten voor oorlogsgetroffenen op termijn.
- 2e. Er moet geen verzetspensioen worden toegekend aan hen die 65 jaar en ouder zijn, die in de nabije toekomst een aanvraag hiervoor indienen.
- 3e. Het ongedaan maken van de bijzondere financiële tegemoetkoming, die ontvangers van een verzetspensioen in een aantal gevallen kunnen opeisen.
- 4e. Er kan na 40 jaar geen causaliteit meer worden vastgesteld tussen invaliditeit en deelname aan het verzet, vervolging, verblijf in concentratiekamp.
- 5e. Omdat na 40 jaar geen causaliteit invaliditeit - verzet/vervolging/verblijf in concentratiekamp meer kan worden vastgesteld, dient het begrip "omgekeerde bewijslast" uit de wetten voor oorlogsgetroffenen te verdwijnen, in het bijzonder uit de wet buitengewoon pensioen 1940-1945.
- 6e. In alle gevallen moet een aanvraag om uitkering voor kinderen van oorlogsgetroffenen - de "tweede generatie" - worden afgewezen.

In de bijeenkomst van 29 april 1987 van de Raad van Overleg, Stichting 1940-1945 werd dit "ambtelijk ontwerp" van een concept-eindrapport van de Commissie van Dijke aan de orde gesteld.

De voorzitter van de Raad van Overleg, de heer C. van Stam, tevens

Algemeen Voorzitter van de Stichting 1940-1945, deelde daarop mede dat binnen het Dagelijks Bestuur van de Stichting 1940-1945 stemmen zijn opgegaan om de Commissie van Dijke te adviseren, zichzelf op te heffen. Begrijpelijk werd deze gedachte door de leden van de Raad van Overleg van harte ondersteund.

Dinsdag 12 mei 1987 waren een groot aantal vertegenwoordigers van vele organisaties van oorlogsgetroffenen bijeen op het bureau van het ICODO teneinde van gedachten te wisselen over een mogelijk gezamenlijke reactie op het t.z.t. te verschijnen eindrapport van de Commissie van Dijke.

Dit thema werd verlaten en men concentreerde zich op hetgene dat reeds bekend was geworden over het ambtelijk ontwerp voor de mogelijke inhoud van het concept-eindrapport van de Commissie van Dijke. Naar aanleiding daarvan werd door 25 organisaties van oorlogsgetroffenen gemeenschappelijk een brief gezonden aan de Minister van WVC, waarin zij hem onder meer mededeelden dat zij met alle kracht bezwaar maken tegen elke aantasting van verworven rechten, zulks in de ruimste zin van het woord, zowel voor degenen die reeds rechten hebben ontvangen als voor degenen die in de toekomst nog een beroep op de bestaande wetten voor oorlogsgetroffenen zullen doen. Afschrift van deze brief werd gezonden aan de Vaste Kamercommissie voor WVC.

Begin juni 1987 bereikte de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-45 telefonisch het verzoek, nogmaals met de Minister van WVC van gedachten te wisselen over de te verwachten uitkomsten van de Commissie van Dijke. Voor die gedachtewisseling wees het bestuur van Samenwerkend Verzet de heer Mr.P.Coumou en Uw voorzitter N.Wijnen aan.

Ter informatie zou hun worden toegezonden een "Overzicht Adviezen , te geven door de Commissie van Dijke". Daartegen werd direct al bezwaar gemaakt, aangezien een werkelijke gedachtenwisseling slechts zou kunnen plaatsvinden, indien men het gehele concept-eindrapport van de Commissie van Dijke zou kennen en een gedachtenwisseling op basis van een "Overzicht Adviezen" weinig reëel zou worden.

Wat schetst echter de verontwaardiging van alle uitgenodigde organisaties van oorlogsgetroffenen toen zelfs dit "Overzicht Adviezen" niet kwam, maar inplaats daarvan een door het Hoofd van de Directie Verzetsdeelnemers en Vervolgden; Mr.H.Y.Kramer, onderstekende brief, waarvan de inhoud allen deed steigeren.

Citeren wij ter illustratie slechts één passage daaruit:

"In tegenstelling tot wat eerder is gezegd, is geen overzicht van de adviezen van de Commissie van Dijke bijgevoegd. Het leek beter, aan een dergelijk stuk geen grote verspreiding te geven in verband met de mogelijkheid van "lekkage" daarvan naar de pers. Zoals in de afgelopen maand duidelijk is geworden, geeft dat telkenmale aanleiding tot grote ongerustheid bij de pensioen- en uitkeringsgerechtigden. Temeer daar de pers vaak op enigszins sensationele wijze onjuiste informatie geeft".

Het is duidelijk dat dan ook alle organisaties van oorlogsgetroffenen hebben geweigerd gevolg te geven aan zo een uitnodiging.

Per schrijven dd. 29 juni 1987 zond de Commissie van Dijke haar (eind-)rapport aan de Minister van WVC. Enige tijd later konden wij van dit rapport kennis nemen. Wij hadden al geen al te beste verwachtingen met betrekking tot de voorstellen die de Commissie zou doen. Het is erger, veel erger dan wij ons hadden voorgesteld. Het is onaanvaardbaar.

Het rapport is volledig, absoluut onaanvaardbaar.

De Commissie heeft keer op keer verklaard dat "verworven rechten" niet zouden worden aangetast; lopende pensioenen en uitkeringen alsook de hoogte ervan zouden onaangetast blijven. De Commissie zou géén bezuinigingscommissie zijn. Er zou geen sprake zijn van ingrijpende wetswijzigingen, het ging slechts om vereenvoudigingen en coördinatie.

Welnu, de Commissie heeft dit onjuist voorgesteld. Er is in haar voorstellen uitsluitend sprake van aantasting van verworven rechten, zowel van degenen die reeds in het bezit zijn van een Buitengewoon Pensioen als van degenen die in de toekomst een beroep zouden willen doen op de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945. Dit laatste onder meer omdat er wel sprake is van voorstellen tot ingrijpende wetswijziging.

En géén bezuinigingscommissie? Alle voorstellen hebben mede tot doel te bezuinigen, te bezuinigen en nogmaals bezuinigen. Daar heeft men dan de mooie term van "kostenbesparende maatregelen" voor, maar dat is een vigeblaadje van woorden dat voor het naakte feit van bezuinigingen wordt gehangen.

Daar is op de eerste plaats het voorstel dat beoogt de "vermeerdering", het smartegeld, aan te tasten.

De Commissie wil "voor de toekomst" de "vermeerdering" stellen op het vaste bedrag van f 500,- per maand. Dat is het bedrag dat iemand met een minimum-buitengewoon Pensioen krijgt, die 80% invalide is. Niet 100% maar 80%.

In de formulering van dit voorstel, bedoeld "voor de toekomst", blijkt niet duidelijk of het slechts is bedoeld voor toekomstige aanvragers B.P. (ook dan is het voorstel voor ons onaanvaardbaar), dan wel tevens voor hen die reeds een B.P. hebben. Zou dit het geval zijn, worden alle B.P.-gerechtigden teruggebracht op hetzelfde, minst mogelijke bedrag. Aangezien het merendeel van de B.P.-gerechtigden een Buitengewoon Pensioen ontvangen dat ligt tussen het minimum en rond modaal, zou het weer de kleine en de gemiddelde man zijn die wordt gegrepen.

Verder heeft de Commissie telkenmale verzekerd "dat geen korting bij 65 jaar zou plaatsvinden voor hen die reeds een buitengewoon pensioen hebben".

Wat stelt de Commissie nu voor: "Bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd dienen alle na toepassing van de kortingsbepalingen betaalbare pensioenen en uitkeringen te worden gefixeerd, d.w.z. na een eenmalige berekening definitief vastgesteld".

Dit houdt in dat de betaalbare pensioenen met inachtneming van de huidige bepalingen worden berekend en vastgesteld en daarna niet meer worden aangepast aan de inkomensfluctuaties binnen de procentuele marge. Hetgeen betekent dat men van jaar tot jaar meer achterblijft bij de stijging van kosten van levensonderhoud. Want dat betekent "fixatie".

Onaanvaardbaar zijn de voorstellen van de Commissie met betrekking tot degenen die in de toekomst een beroep zouden willen doen op de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945. Dit in het bijzonder door het voorstellen van een ingrijpende wetswijziging.

Tot nu toe worden in de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 als criteria voor toelating tot de wet gehanteerd: "Deelname aan het verzet en daardoor ontstane invaliditeit". De Commissie echter stelt voor om als nieuw criterium in de wet op te nemen "inkomensderving". Prof. B.S. Polak, van wie een in ieder opzicht voortreffelijk "Minderheidsstandpunt" in dit rapport is opgenomen, merkt daarin terecht op, dat het begrip "invaliditeit veroorzaakt door het verzet" veel ruimer is dan het arbeidsongeschiktheids-begrip uit de sociale verzekeringswetgeving, namelijk óók het vermogen levensvreugde te ervaren omvat.

Verder aanvaardt de Commissie het door het "tripartite overleg" gedane voorstel: "Dat als toekomstige doelgroep die tot de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 zal worden toegelaten, alleen degenen die langdurig en intensief aan het verzet hebben deelgenomen (zullen gelden)".

Zoals reeds eerder door ons gesteld, wij blijven van mening dat slechts één toelatingscriterium kan worden aanvaard, namelijk: "De aanvrager buitengewoon pensioen moet aan het verzet hebben deelgenomen, tengevolge daarvan invalide zijn geworden".

Is het tot nu toe mogelijk voor de vaststelling van de pensioen-grondslag verschillende peiljaren te hanteren, waarbij dan het peiljaar wordt gekozen dat voor de aanvrager het gunstigste is, de Commissie stelt voor, dat in de toekomst het te hanteren peiljaar zo recent mogelijk in het verleden dient te liggen. Eén peiljaar dus. Ook als dit ongunstig zou zijn voor de aanvrager buitengewoon pensioen.

De Commissie suggereert verder de "bezwaarschriftprocedure" af te schaffen, in ieder geval ten aanzien van beslissingen inzake de medische causaliteit.

In de eerste plaats dient de mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen tegen een als niet rechtvaardig ondervonden beschikking, als een vanzelfsprekend rechtsbeginsel te worden beschouwd. Bovendien wijst Prof. B.S. Polak er op dat tot in 50% van de gevallen het bezwaar wordt aanvaard, deswege de bezwaarprocedure niet kan worden gemist.

Ondanks dat het Samenwerkend Verzet 1940-1945, de Raad van Overleg van de Stichting 1940-1945 en het Hoofdbestuur van de Stichting 1940-1945 keer op keer tot uitdrukking hebben gebracht dat niet moet worden overgegaan tot sluiting van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945, adviseert de Commissie toch, in deze wet als sluitingsdatum het jaar 1995 op te nemen

In de dagbladers, daaronder ook de grote gezaghebbende bladen, is het rapport van de Commissie met de nodige kritische distantie ontvangen. In de commentaren kwam onder meer tot uitdrukking dat Mr. Drs. L.C. Brinkman, de Minister van WVC, naar aanleiding van de presentatie van het rapport van de Commissie van Dijke liet doorschemeren, zich nogal onzeker te voelen over de manier waarop de Kamer op het rapport zal reageren. Welnu, laten wij hopen dat de beide Kamers der Staten Generaal met dezelfde kritische distantie

het rapport van de Commissie van Dijke zullen beoordelen. Tot de besluitvorming van de beide Kamers van de Staten Generaal zal zeker mede het feit bijdragen dat ook de Stichting 1940-1945 in haar commentaar op het rapport van de Commissie van Dijke, een commentaar dat vooraf werd besproken in de Raad van Overleg en door deze Raad nog werd aangescherpte, distantie nam van de voorstellen gedaan in het rapport.

Wij nemen bovendien aan dat de beide Kamers der Staten Generaal bij hun beoordeling zich vooral zullen herinneren dat Ere-schuld een schuld is die niet verjaart; dat soliditeitsplicht een duurzame plicht is.

Overigens zal het een ieder duidelijk zijn dat "Het Verzet" nog niet het laatste woord over het rapport van de Commissie van Dijke heeft gesproken; zo ook dat het tot in het merg actie-bereid is en daarvan zal blijk geven.

In ons vorig jaarverslag (1985-1986) maakten wij met grote waardering melding van het gesprek dat Prof.Dr.A.Th.Schweizer, Directeur Gezondheidszorg Academisch Ziekenhuis Leiden, en Uw voorzitter, Nico Wijnen (die mede namens het COVVS-Fonds Medische Hulp Voormalig Verzet sprak) hadden met de heer E.W.Roscam Abbing, arts, Hoofddirecteur van de Volksgezondheid van het Ministerie van WVC. Een gesprek waarin het Ministerie van WVC werd verzocht de salariskosten verbonden aan de medische zorg voor voormalige deelnemers aan het verzet, geheel voor zijn rekening te nemen. Dit verzoek werd aanvaard en derhalve bevestigd in een brief aan de heer Roscam Abbing.

Wat schetst onze ontsteltenis toen, gedateerd 7 januari 1987, van de Staatssecretaris van WVC, Drs.J.A.Dees, een brief werd ontvangen waarin met betrekking tot de door het Ministerie te verstrekken subsidie ten behoeve van de continuering van de medische zorg voor voormalige deelnemers aan het verzet 1940-1945 en de in die jaren vervolgden, werd medegedeeld:

"Tenslotte deel ik U mee, dat in de Rijksbegroting, artikel Geestelijke Gezondheidszorg, geen ruimte is om U in 1987 een subsidie in de hierbovengenoemde kosten te kunnen toestaan".

Per 4 maart 1987 hebben wij toen te zijner informatie de Staatssecretaris van WVC een uitvoerig met gegevens ondersteund historisch overzicht gezonden, waarin werd uiteengezet:

1e. Hoe het Leids Academisch Ziekenhuis en zijn medische staven in de laatste 36 jaar een uitzonderlijke positie van know-how en vertrouwen bij de voormalige deelnemers aan het verzet en de vervolgdgen heeft opgebouwd, zowel op klinisch als poliklinisch gebied.

2e. Hoe voor de continuering van die medische zorg voor voormalige verzetsdeelnemers 1940-1945 en de in/die jaren vervolgdgen, in een reeks van jaren, te beginnen juni 1983, gesprekken waren gevoerd en afspraken gemaakt, onder meer met de (toenmalige) Staatssecretaris van WVC, Drs.J.P.van der Reijden, de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid, Dr.J.van Londen en tenslotte met de heer F.W.Roscam Abbing, Hoofddirecteur van de Volksgezondheid.

3e. Hoe per schrijven gedateerd 24 mei 1984 van Dr.van Londen bericht werd ontvangen dat het Ministerie van WVC bereid was de salariskosten verbonden aan de medische zorg voor de voormalige verzetsdeelnemers en vervolgdgen te subsidieren, voor zover deze salariskosten niet door "andere inkomsten" worden gedekt.

4e. Dat voor deze "andere inkomsten" het C.O.V.V.S.-Fonds Medische Hulp Voormalig Verzet door fondswerving voor de periode 1984 t/m 1986 in het totaal een bedrag van f215.349,31 bijeen wist te brengen.

5e. Dat pas toen bleek dat het C.O.V.V.S.-Fonds Medische Hulp Voormalig Verzet in de toekomst niet meer in staat zou zijn financieel bij te dragen in de kosten voor medische hulp, het bovengenoemde beroep is gedaan bij de heer Roscam Abbing om het Ministerie van WVC de bedoelde salariskosten geheel voor zijn rekening te laten nemen. Een verzoek, waarop zoals vermeld, gunstig werd gereageerd.

Aan het einde van deze historische uiteenzetting werd gesteld dat wij ons niet konden voorstellen dat stopzetting door het Ministerie van WVC van de subsidie voor de medische zorg aan oud-verzetsdeelnemers en vervolgdgen het werkelijk standpunt van het Ministerie van WVC kon zijn, immers het Ministerie dat voortdurend gewag maakt van zijn speciale solidariteitsplicht ten opzichte van de oorlogsgetroffenen, de invalide verzetsmensen en vervolgdgen in het bijzonder. Dat dit voor ons ondenkbaar was en daarom ook onaanvaardbaar. Deswege werd aan de Staatssecretaris van WVC, Drs.J.D.Dees, verzocht een onderhoud toe te staan aan Prof.Dr.A.Th.Schweizer en Nico Wijnen (namens het C.O.V.V.S.-Fonds Medische Hulp Voormalig Verzet), teneinde deze onverkwikkelijke zaak gezamenlijk op te lossen en tot een goed einde te brengen.

Naar aanleiding van dit schriftelijk verzoek dd. 4 maart 1987, gericht aan de Staatssecretaris van WVC, Drs.J.D.Dees, werd gedateerd 20 mei 1987 een schrijven ontvangen van Mr.E.J.D.Haslinghuis, Directeur Algemene Gezondheidszorg van het Ministerie van WVC, uit welk schrijven deze passage:

"Deel ik U mede dat ik na ampele overweging bereid ben, gelet op het belang van continuering van de medische zorg, het Academisch Ziekenhuis te Leiden voor 1987 een subsidie toe te kennen in de salariskosten"

Resultaat derhalve! Wel werd daarbij gesteld dat er van uit werd gegaan dat het C.O.V.V.S.-Fonds Medische Hulp Voormalig Verzet tegemoetkoming in deze kosten zou handhaven. Of dit mogelijk is daarover wordt nog verder van gedachten gewisseld.

Tevens wordt nagegaan hoe de medische zorg in het Academisch Ziekenhuis Leiden voor voormalige verzetsdeelnemers en vervolgdgen geheel veilig is te stellen en wel in het kader van een samenhangend stelsel van voorzieningen voor oorlogs- en verzetsgetroffenen.

Behoudens deze financiële ondersteuning, toegezegd door Mr.Haslinghuis, werd ten behoeve van deze medische zorg eveneens een subsidie voor 1987 toegezegd door de Directie Verzetsdeelnemers en Vervolgden van het Ministerie van WVC. Op deze toezegging werd door de Directeur van het Academisch Ziekenhuis Leiden, Mr.Dr.J.J.Peters, positief gereageerd.

3.2. Raad van Overleg - Stichting 1940-1945.

a. Medische begeleiding van de Stichting 1940-1945.

Door de heer H.Verheij, lid van het Dagelijks Bestuur van de Stichting 1940-1945, werd inzicht gegeven in de wijze waarop medische begeleiding namens de Stichting 1940-1945 plaats vindt in bezwaar en beroep.

In haar streven die medische begeleiding te verbeteren, is de Stichting 1940-1945 overgegaan tot uitbreiding van het aantal medici.

b. Bevriezen van Buitengewoon Pensioen.

De Raad van Overleg gaf als zijn mening te kennen het te betreuren, hoewel het bevriezen van pensioenen een algemeen karakter draagt, dat de Buitengewone Pensioenen niet aan die maatregel kunnen ontkomen.

c. Rapport van de Commissie Taakontwikkeling van de Stichting 1940-1945.

Door ons werd in een op schrift gesteld commentaar op het rapport van de Commissie Taakontwikkeling onder meer aandacht gevraagd voor de wenselijkheid om buitengewoon gepensioneerden op te nemen in het Bestuur van de Stichting 1940-1945, zomede van vertegenwoordigers van de organisaties van het voormalig verzet. Verder voor de gerichte aandacht voor de leden van de "tweede generatie", in het bijzonder voor het bepleiten van een voor hen geldende "hardheidsclausule" in de wetten voor de oorlogsgetroffenen. Overigens werd door ons waardering geuit voor dit gedegen werkstuk.

d. Rapport "Literatuur-onderzoek" Erasmus Universiteit.

Zoals hiervoor reeds is vermeld, werd bevorderd dat ook het bestuur van de Stichting 1940-1945 de Minister van WVC heeft medegedeeld, dat het op grond van zijn jarenlange praktijkervaring het gestelde in deze "Literatuurstudie" moet afwijzen.

e. Inhoud ambtelijk ontwerp voor het concept-eindrapport van de Commissie van Dijke.

Evenals ook hiervoor reeds is vermeld, werden de in dit ambtelijk ontwerp gedane voorstellen afgewezen en wordt als mening geuit dat de Commissie van Dijke zou moeten worden geadviseerd zichzelf op te heffen.

f. I.V.A.-rapport.

Uit de cijfers van het I.V.A.-rapport blijkt de scherpe daling van de nog te verwachten aanmeldingen voor een buitengewoon pensioen. Bovendien blijkt uit de praktijk dat het aantal eerste aanvragen nog onder de laagste prognosen van het I.V.A.-rapport zijn gedoken. Deswege stelde de vraag zich: "Moet voor zulk een kleine groep aanvragers de wet worden gewijzigd?"

g. Notitie "Tripartite Overleg" inzake verzetscriteria.

Gezien de bekend geworden cijfers van het I.V.A.-rapport: scherpe daling van de te verwachten aanmeldingen voor buitengewoon pensioen, werd behandeling van deze notitie niet opportuun geacht; deswege als onaanvaardbaar geseponeerd.

h. "Voorlopig commentaar" Stichting 1940-1945 op de voorstellen Commissie van Dijke.

Een belangrijk onderwerp van bespreking was het "Voorlopig com-

mentaar" dat de Stichting 1940-1945 maakte op de voorstellen, vervat in het rapport van de Commissie van Dijke. Hoewel in hoffelijke woorden verpakt, worden in feite vrijwel alle voorstellen van de Commissie van Dijke afgewezen. Aangetekend mag worden, dat de Raad van Overleg de in het "Voorlopig commentaar" verpakte afwijzing nog heeft aangescherpt.

3.3. Stichting 1940-1945.

Wij hebben het al eens eerder geconstateerd: wij hebben soms de indruk dat bepaalde bestuurders en bepaalde functionarissen van de Stichting 1940-1945 ons maar lastige jongens vinden. Welnu, dat zijn wij somtijds ook wel. Bij de behartiging van de belangen van de oud-verzetsmensen, individueel zowel als meer algemeen. Bijvoorbeeld binnen het kader van de Raad van Overleg zijn wij vaak heel hardnekkig in het verdedigen van die belangen. Dan is onze taal wel eens hard en scherp, maar dat is die taal geworden in de jaren van het verzet, in de strijd voor de vrijheid van ons land; in het concentratiekamp in de strijd voor het leven; in de na-oorlogse jaren waarin wij maar al te vaak aanvallen op de rechten van de oud-verzetsmensen hebben moeten afweten, uitbreiding van die rechten hebben moeten bevechten. Maar daarom blijft niet minder de Stichting 1940-1945 o n z e Stichting 1940-1945, "opgericht in het verzet, door het verzet, voor het verzet!"

Wij prijzen ons gelukkig in de voorzitter van de Stichting, Cor van Stam, een man te hebben gevonden die de relaties met het verzet nauwer wil aanhalen, daar zeer mee bezig is. En als altijd gaat onze dank uit naar al die districtsbestuurders en -functionarissen die ons telkenmale weer zo'n goede hulp bieden.

3.4. Buitengewone Pensioenraad.

Geprezen mag worden de hulp die wij ontvingen van de Buitengewone Pensioenraad bij het behartigen van de belangen van de oud-verzetsmensen. Alle malen wanneer wij een pleidooi hielden voor een bepaalde wijze van benadering voor zekere individuele gevallen, kregen wij gehoor en veelal met gunstig resultaat. Vooral mag worden geprezen de voortreffelijke samenwerking die wij hadden opgebouwd met de secretaris van de BPR, Mr. J.G. Palmén. Hij is nu in een andere functie bij het ABP overgeplaatst. Goed voor hem, want het is een promotie. Jammer voor ons, want wij zullen hem missen.

Gelukkig is tot zijn opvolger als secretaris bij de BPR benoemd mevrouw Mr.M.J.Smeets. Wij maakten haar al mee op de jaarlijkse bespreking van de Raad van Overleg-Stichting 1940-1945 met de Buitengewone Pensioenraad. Zij kent dus de wereld van de oud-verzetsmensen. Op grond van de toen met haar gevoerde gedachtenwisselingen hebben wij alle hoop dat óók met haar de samenwerking een goede zal worden.

In de in november 1986 gehouden bijeenkomst van de Buitengewone Pensioeraad en de Raad van Overleg-Stichting 1940-1945 waren de volgende punten onderwerp van bespreking:

a. Toepassing anti-hardheidsbepaling, in het bijzonder m.b.t. de tweede generatie-gevallen.

Onzerzijds werd gesteld dat het advies van de BPR, diens medisch adviseur en de Stichting 1940-1945 ten aanzien van de toepassing van de anti-hardheidsbepaling een "Bindend" advies zou moeten zijn voor de Minister van WVC, alsmede dat deze Minister advies zou moeten vragen aan de Stichting 1940-1945 en de BPR indien hij de eenstemmige adviezen van deze lichamen niet zou willen volgen ten aanzien van het toepasbaar achten van de anti-hardheidsbepaling.

De BPR meent dat het binnen het kader van de Wet Buitengewoon Pensioen 1940-1945 logischer zou zijn indien voor de toepassing van de anti-hardheidsbepaling alleen de BPR en de Stichting 1940-1945 zouden worden ingeschakeld.

Overleg ten aanzien hiervan zal nu plaatsvinden tussen de BPR, de Stichting 1940-1945 en het Ministerie van WVC.

b. Verzet echtgenote.

Door ons wordt opgemerkt dat bij gepleegd verzet van beide echtgenoten de neiging bestaat om het verzet van de echtgenote te betitelen met de kwalificatie "hand- en spandiensten", terwijl er toch voorbeelden te over zijn waaruit blijkt dat binnen één gezin man en vrouw elk zelfstandig verzet hebben gepleegd.

Gepleit werd derhalve voor een meer genuanceerde benadering, waarbij in ieder individueel geval een zuivere afweging plaats vindt en geen sprake mag zijn van onderwaardering van de verzetsactiviteiten van vrouwen.

c. Het Buitengewoon Weduwenpensioen.

Wederom werd door ons gepleit voor het laten verdwijnen van het

onderscheid tussen "klein" en "groot" weduwenpensioen en wel in die zin dat er voortaan slechts een "groot" weduwenpensioen is. De BPR deelt dit standpunt en deelde mee dat de discussie op dit punt wordt gevoerd door de BPR en de Centrale Hoofdbestuurscommissie van Stichting 1940-1945 met de Commissie van Dijke.

d. Herziening van beslissingen.

De BPR deelde mee, zich wel te kunnen vinden in de overwegingen van de Commissie van Dijke om de mogelijkheid herziening te vragen van eerder ingenomen uitgeproduceerde standpunten te minimaliseren. In verband hiermee zou men herzieningen van beslissingen beneden de 65 jaar alleen mogelijk willen maken op grond van nieuw aan te dragen feiten. Boven de 65 jaar zou slechts herziening mogelijk blijven op grond van rekenkundige feiten of verkeerde wetstoepassing.

Onzerzijds werd ervoor gepleit dat boven de 65 jaar óók herziening van het invaliditeitspercentage mogelijk moet blijven.

De BPR zou dit voorstel overwegen en acht de mogelijkheid daartoe niet uitgesloten.

3.5. Oorlogsgraven Stichting.

De hulp die werd geboden ten behoeve van het parcours van hen die deelnamen aan de jaarlijkse tocht naar Natzweiler, mogen wij ook nu weer met erkentelijkheid vermelden.

Voor die geboden hulp mogen wij de Algemeen Directeur van de Oorlogsgraven Stichting de heer J.A.H.de Haan, en zijn medewerkers wel hartelijk danken.

Een delegatie namens de Oud-Natzweilers was aanwezig bij de door de Oorlogsgraven Stichting op 4 mei 1987 gehouden Dodenherdenking te Loenen.

3.6. Stichting I C O D O .

Van de Stichting ICODO (Informatie- en Coördinatie-Orgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen) werd het concept-rapport ontvangen van het door het NIMAWO (Nederlands Instituut voor Maatschappelijk Werk Onderzoek) verricht voor-onderzoek naar de ervaringen van oorlogsgetroffenen met de hulpverlening. Een onderzoek waaraan wij naar vermogen medewerking hebben verleend. Voor het op dit vooronderzoek te volgen hoofd-onderzoek kan eveneens op onze medewerking worden gerekend.

Op 23 januari 1987 werd door het ICODO een bijeenkomst gehouden, waarbij aanwezig waren enerzijds leden van de Eerste en Tweede

Kamer, anderzijds vertegenwoordigers van een 35-tal organisaties die zich bewegen op het gebied van de belangenbehartiging van/voor oorlogsgetroffenen. Vooraf werden een tweetal inleidingen gehouden: "Kanttekeningen bij de materiële problematiek van de oorlogsgetroffenen" door de heer Drs.H.A.A.Mourits, Directeur van ICODO, en "Enige kanttekeningen bij de immateriële problematiek van oorlogsgetroffenen" door de heer F.Begeman.

Vanwege het dringend verzoek van de aanwezige organisaties van/voor oorlogsgetroffenen, zelf óók de mogelijkheid te krijgen hun visie op deze problematieken te verwoorden, kregen zij die gelegenheid, welke voerde tot een uitvoerige gedachtenwisseling met de Kamerleden die blijk gaven juist voor deze "eigen inbreng" van de organisaties bijzondere aandacht te hebben.

Vermelden deden wij reeds de op 12 mei 1987 gehouden bijeenkomst waar een 15-tal organisaties van oorlogsgetroffenen gemeenschappelijk een brief zonden aan de Minister van WVC, in welke brief bezwaar werd gemaakt tegen aantasting van de verworven rechten van de oorlogsgetroffenen.

Wij prijzen het ICODO weer voor haar waardevolle informatieve functie, een stroom van uitstekende publicaties !

Verder geven wij ook gaarne weer uitdrukking aan onze erkentelijkheid voor de materiële hulp zij (ook ons) biedt.

3.7. Medische begeleiding.

De financiële perikelen die de medische hulp aan voormalige verzetsdeelnemers en vervolgongsslachtoffers bedreigen, noemden wij reeds. Hoe dan ook, die zullen wij overwinnen.

Voor het overige functioneerde dit stichtingsjaar de "Unit Oorlogs- en Geweldsgetroffenen, Afdeling Interne Geneeskunde" van het Academisch Ziekenhuis Leiden, Hoofd W.S.de Loos, internist, op de vertrouwde, zo zeer helpende wijze. Meer dan waar dan ook is daar toch het inzicht hoezeer allerlei met oorlogsgeweld samenhangende factoren ook op lange termijn tot ziekte kunnen leiden en hoe deswege die ziekte tegemoet dient te worden getreden. Het Centrum '45. Het Centrum '45 gaat zijn behandelingsmogelijkheden uitbreiden. Het ligt in de bedoeling dat deze uitbreiding wordt gerealiseerd na het gereedkomen van de aanvullende nieuwbouw en wel in de loop van 1987. Hulpvragen van cliënten kunnen daardoor gevarieerder worden, de indicatiestelling voor behandeling complexer.

Helaas is nog steeds geen gevolg gegeven aan de nadrukkelijke

wens van de organisaties van het voormalig verzet en die van de vervolgingsslachtoffers, te komen tot een of andere vorm van "inspraakorgaan". Er zijn tekenen dat er nu toch het begrip groeit dat realisatie daarvan nodig en nuttig is. Wij hopen dat dit begrip spoedig doorbreekt, zodat instelling van zo een "inspraak-orgaan" niet langs de weg van afdwingen behoeft te komen. Want komen moet het er!

Twijfel ook nog steeds of het gespecialiseerde werk en de grote ervaring van Prof.Dr.J.Bastiaans bewaard zal blijven. Duidelijke regelingen bleven tot nu toe achterwege.

S.O.P.O. Oppericht werd de SOPO, de "Stichting Onderzoek Psychische Oorlogsgevolgen", voorzitter Prof.B.S.Polak, coördinator Dr.E.de Wind.

Het zo nuttig wetenschappelijk werk van de SOPO vordert goed en begint reeds zicht te krijgen op de onderscheidene problematieken. Gaarne gaven wij dan ook onze naam voor het aanbevelingscomité voor de SOPO.

3.8. Overige contacten.

Als immer vermelden wij weer gaarne de goede contacten, de goede verstandhouding - en waar wenselijk en nuttig - eveneens de goede samenwerking met onze zusterorganisaties, vooral op het gebied van de behartiging van de belangen van de oud-verzetsmensen die van de vervolgd en verdere oorlogsgetroffenen.

Tevens noemen wij met waardering de goede relaties die wij hebben met beide koepelorganisaties: het Centraal Orgaan Voormalig Verzet en Vervolgingsslachtoffers, COVVS, en de Stichting Samenwerkend Verzet 1940-1945, SV. In beide organisaties nemen Oud-Natzweilers bestuurszetels in.

In deze tijden van herlevend - en nieuw - fascisme en racisme, zo ook van bedreigende aanvallen op de verworven rechten van de voormalige deelnemers aan het verzet, is het samengaan van alle verzetsorganisaties een bittere noodzaak. Dat dit samengaan zo wonderwel slaagt, geeft een betere smaak.

4. Internationale betrekkingen.

Onze contacten met onze Franse, Luxemburgse en Belgische vrienden waren ook dit jaar hartelijk en vriendschappelijk.

Waar en wanneer mogelijk bezochten wij elkaars bijeenkomsten en evenementen. Het Internationaal Comité vergaderde enkele malen,

meestal in combinatie met evenementen waar een ieder toch bijeen was.

5. In Memoriam.

Wij moesten voorgoed afscheid nemen van :

Nico Barendregt

Jan Brugman

Otto van Camerijk

Jan Geraets

Wim Heijstra

Jan Roos

Wij zullen hen blijven gedenken als trouwe en moedige makkers.

Eveneens gingen van ons heen onze goede vriendinnen :

Dien Niemeijer - Valk, weduwe van wijlen onze makker Freek

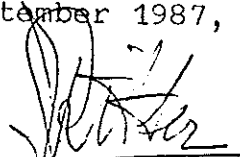
Niemeijer,

Yfke Nauta - Runia, weduwe van wijlen onze makker Wybe Nauta.

Wij behouden aan beiden een lieve herinnering.

Voorgoed afscheid nemen moesten wij verder van Dr. Paul Hugenholtz, oud medisch adviseur van de Stichting 1940-1945, een functie, die hij meer dan 36 jaar vervulde. Integer en toegewijd stond hij steeds op de bres voor de belangen van de oud-verzetsmensen. Zo zal ook hij in onze herinnering blijven leven.

September 1987,

J. Ritter, secretaris.

N. Wijnen, voorzitter.

